

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1752

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Aspenström, Anita			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ympäristöhallintajärjestelmät ympäristöpoliittisina ohjauskeinoina : EMAS hallinnon ja yritysten näkökulmasta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Hallinto-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-09-19	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 84 + liite 3 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa tarkastellaan Euroopan Unionin EMAS-asetuksen (1836/93) mukaisen ympäristöjärjestelmän toimivuutta Suomessa. Tutkielmassa etsitään vastausta siihen, miten EMASin avulla on pystytty ehkäisemään ympäristöongelmia ja parantamaan ympäristön tilaa. Koska EMASissa hallinnolla on keskeinen rooli sen toteuttamisessa ja valvonnassa, on muut ympäristöjärjestelmät jätetty tutkielman tarkastelun ulkopuolelle, ja tarkastellaan EMASin toimivuutta ja tarpeellisuutta erityisesti hallinnon näkökulmasta. Lisäksi tarkastellaan sitä, miten uusiin, vapaaehtoiisiin ympäristöpoliittisiin ohjauskeinoihin suhtaudutaan muiden ohjauskeinojen rinnalla.</p> <p>Tutkielman metateoria on Joseph Huberin ja Martin Jänicken alunperin kehittänyt ekologisen modernisaation teoria, jonka avulla kuvataan ympäristöpolitiikan kehitystä sekä sitä, miten ympäristöpolitiikka ja ohjauskeinot ovat muuttuneet. Tutkimusteorian on Stephen Linderin ja Guy Petersin kehittänyt ohjauskeinojen valinnan teoria. Tämän avulla tarkastellaan sitä, mitkä tekijät vaikuttavat ohjauskeinojen valintaan. Keskeisenä empiirisenä aineistona käytettiin eri hallinnon alojen ja yritysten EMAS-asiantuntijoiden haastatteluja. Empiirisen analyysin tukena käytettiin myös EMAS-ympäristöjärjestelmästä ja ympäristöpoliittisista ohjauskeinoista kertovaa kirjallisuutta. Haastattelut analysoitiin kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmin. Litteroidut haastattelut analysoitiin Grounded theoryn ja sisällönanalyysin perusperiaatteita seuraamalla ja soveltamalla näiden kahden metodiperinteen ominaisuuksia tutkielmaan sopiviksi.</p> <p>Tutkimustulosten mukaan EMAS-ympäristöjärjestelmän avulla pystytään vähentämään jätteitä ja energian kulutusta sekä lisäämään kierrätystä. Pääsääntöisesti järjestelmään ollaan tyytyväisiä, erityisesti sen systemaattisuuteen, itsenäiseen tavoitteiden asettamiseen sekä ulkopuolisen verifioidun tarkastamaan selontekoon. Ongelmina nähtiin sen heikko tunnettuus, vähäinen rekisteröityjen yritysten määrä, sen soveltuminen lähinnä suurille yrityksille sekä suuret kustannukset suhteessa hyötyihin. Pidettiin tärkeänä EMAS-järjestelmän tunnettuuden lisäämistä informaation ja markkinoinnin avulla, jotta rekisteröityjä yrityksiä saataisiin enemmän. Tässä korostettiin erityisesti hallinnon roolia informaation jakajana.</p> <p>Tärkeimpiä lähteitä olivat Rauno Sairisen ympäristöpolitiikan ja ohjauskeinojen kehitystä kuvaava väitöskirja, Antero Honkasalon EMAS-ympäristöjärjestelmää koskeva teos ja artikkelit sekä Maarten Haajerin ja Gert Spaargarenin ekologisen modernisaation teoriaa koskevat teokset.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>EMAS</p> <p>Ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä</p> <p>Ympäristöjärjestelmät</p> <p>Ympäristöpoliittiset ohjauskeinot</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			